

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/22/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116202575
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2116202575.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a sudkýň: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Ľubica Bundzelová, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, Hodžova 11, Žilina, a žalovaného: H. G., nar. XX.X.XXXX, Y. XX/XX, P., o zaplatenie 4.799,83 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 30. novembra 2016 č. k. 10C/35/2016-54 v časti splatnosti istiny s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu I. inštancie sa v napadnutej časti a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania r u š í a vec sa mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd I. inštancie odsekom I. výroku vyhovel žalobe žalobcu v časti o zaplatenie sumy 4.799,83 eur, úrok 370,99 eur, úrok z omeškania 7,59 eur, úrok z omeškania 8 % ročne zo sumy 5.170,82 eur od 08.10.2013 do zaplatenia, v pravidelných splátkach po 90 eur mesačne splatných vždy do 20. dňa v mesiaci, od právoplatnosti tohto rozhodnutia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia, odsekom II. výroku vo zvyšnej časti návrh zamietol a odsekom III. výroku rozhodol o trovách konania tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnej výške. Rozhodnutie súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 52 ods. 1, § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (ďalej iba „OZ“) i § 3 a 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., § 1 ods. 2, § 2 písm. d) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 497, § 502 ods. 1, § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 232 ods. 3, 4 Civilného sporového poriadku (ďalej iba „CSP“). Vecne súd argumentoval tým, že žalobca na základe tejto zmluvy poskytol žalovanému dňa 11.9.2012 sumu 5.000 eur, ktorú sa žalovaný zaviazal uhradiť v 120 mesačných splátkach po 83,19 eur spolu s príslušenstvom do 15.8.2022. Žalovaný sa dostal so splácaním úveru do omeškania, čím porušil zmluvné povinnosti, a preto ho žalobca vyzval na predčasné splatenie poskytnutého úveru. Žalovaný po zosplatnení úveru ku dňu 7.10.2013 neuhradil žalobcovi žiadnu sumu. Keďže žalovaný bol s úhradou dlhu v omeškaní, žalobcovi vzniklo i právo na zaplatenie úrokov z omeškania. Súd mu ich priznal z celej dlžnej sumy odo dňa nasledujúceho po splatnosti do zaplatenia vo výške podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 citovaného nariadenia vlády.

2. Súd zároveň zistil, že žalovaný stratil zamestnanie pre zdravotné dôvody, preto prestal splácať úver. Momentálne je už znova zamestnaný, pracuje vo firme Lear s.r.o. vo Vode-radoch a mesačne zarobí okolo 550 eur v čistom. Jeho manželka poberá prídavky na dve deti a je nezamestnaná. Žalovaný s manželkou a dvoma maloletými deťmi býva v domácnosti u svojich rodičov, ktorým prispieva mesačne 120 eur na energie, na stravu pre rodinu vynaloží asi 200 eur mesačne a 100 eur má výdavky na deti. Žalovanému tak ostáva suma 130 eur mesačne na splácanie exekúcií a platenie dlhu žalobcovi.

3. O povolení jeho zaplatenia v pravidelných mesačných splátkach po 90 eur súd rozhodol s poukazom na celkové majetkové pomery žalovaného a momentálnu finančnú situáciu, v ktorej sa nachádza. Prihliadol tiež na skutočnosť, že žalovaný prejavil ochotu splácať splátky, keďže je zamestnaný,

avšak navrhnutá výška splátok po 30 eur mesačne bola vzhľadom na výšku dlhu a dobu splácania neakceptovateľná. Bude povinnosťou žalovaného náležite dodržiavať platobnú disciplínu a platiť žalobcovi splátky po 90 eur mesačne, v opačnom prípade sa neuhradením jednej splátky stane splatným celý dlh naraz.

4. Dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria žalobcovi len do splatnosti dlhu a dohoda o platení úrokov aj po zosplatnení úveru je odklonom od dispozitívnej normy zákona v neprospech spotrebiteľa (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/ 190/2014 zo dňa 30.6.2015). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, podporujúci hrubú nadvládu dodávateľa, ktorému súd neposkytuje právnu ochranu. Preto žalobu v časti uplatnených zmluvných úrokov po zosplatnení úveru zamietol.

5. Vzhľadom na úplný úspech žalobcu v spore ohľadom zaplatenia celej istiny súd rozhodol, že má nárok na náhradu trov konania voči protistrane v plnej výške, o ktorej bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

6. Proti tomuto rozsudku v časti splatnosti istiny s príslušenstvom podal odvolanie žalobca z dôvodu, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Uviedol, že priznaním splátok vo výške 90 eur súd priznal žalovanému splácať úver v takmer rovnakej výške, v akej mal hradiť úver v zmysle zmluvy (§ 83,19 eur). Namiesto určitej sankcie za to, že si žalovaný neplnil svoje zmluvné povinnosti, má žalovaný opätovne možnosť splácať dlh takmer v zmysle úverovej zmluvy, ktorú porušil a z ktorej vyplývajúce povinnosti si neplnil. Posúdenie finančných možností žalovaného pre účely úhrady dlžnej pohľadávky by malo byť súčasťou aktivít v procese prípadného núteného výkonu súdneho rozhodnutia, kedy dôjde jednak k dôslednému zisteniu majetku žalovaného a jednak k voľbe najvhodnejšieho spôsobu výkonu rozhodnutia. Prítom pre posúdenie vymožitelnosti pohľadávky a voľbu vhodného spôsobu jej vymoženia nebude rozhodujúci iba predpokladaný mesačný príjem a vyživovacia povinnosť žalovaného, ale jeho celkové majetkové pomery. Vzhľadom k uvedenému má za to, že jeho odvolanie je dôvodné a žiadal odvolací súd, aby rozhodnutie súdu I. inštancie zmenil a priznal mu právo na náhradu trov konania aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

7. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

8. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku - ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu I. inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

10. Predmetom konania v prejednávanej veci bola pohľadávka žalobcu voči žalovanému, ktorá vznikla z dôvodu neuhradenia poskytnutého úveru na základe uzatvorenej úverovej zmluvy zo dňa 11.9.2012. Súd prvej inštancie čiastočne vyhovel žalobe a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 4.799,83 eur, úrok 370,99 eur, úrok z omeškania 7,59 eur, úrok z omeškania 8 % ročne zo sumy 5.170,82 eur od 8.10.2013 do zaplatenia, v pravidelných splátkach po 90 eur mesačne splatných vždy do 20. dňa v mesiaci, od právoplatnosti tohto rozhodnutia s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia a vo zvyšnej časti žalobu (v časti zaplatenia úrokov) zamietol.

11. Vzhľadom k rozsahu odvolania žalobcu je predmetom prieskumu odvolacieho súdu posúdenie správnosti tej časti rozhodnutia súdu I. inštancie, ktorou žalovanému povolil istinu s príslušenstvom zaplatiť v splátkach.

12. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

13. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

14. Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijalo stanovisko (Zbierka stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov č.1/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania, avšak výnimočne ak písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. (odňatie možnosti konať pred súdom).

15. Hľadiskami pre úvahu súdu, či má žalovanému, ktorého platobnú povinnosť určil, priznať výhodu splátok, bude najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného, aj v konaní prejavovaná snaha o plnenie záväzku, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, či by prípadné zdržanie v plnení súdom ustanovenej povinnosti nedodržaním jednotlivých splátok nebolo v riešenom prípade vzhľadom na osobné pomery žalobcu príliš ťaživé. V neposlednom rade je však podstatným i preukázanie skutočností tvrdných žalovaným (najmä s ohľadom na osobné, sociálne a majetkové pomery žalovaného), ktorý žiada súd o priznanie výhody splátok.

16. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že počas konania pred súdom I. inštancie žalovaný tvrdil, že stratil zamestnanie pre zdravotné dôvody, preto prestal splácať úver. Ďalej uviedol, že momentálne je už znova zamestnaný, pracuje vo firme Lear s.r.o. vo Voderadoch a mesačne zarobí okolo 550 eur v čistom. Jeho manželka poberá prídavky na dve deti a je nezamestnaná. Žalovaný s manželkou a dvoma maloletými deťmi býva v domácnosti u svojich rodičov, ktorým prispieva mesačne 120 eur na energie, na stravu pre rodinu vynaloží asi 200 eur mesačne a 100 eur má výdavky na deti. Žalovanému tak ostáva suma 130 eur mesačne na splácanie exekúcií a platenie dlhu žalobcovi. Uvedené skutočnosti, však nie sú podložené žiadnymi listinnými dôkazmi, ktoré by potvrdzovali a odôvodňovali možnosť pripustenia splátok tak ako to učinil súd prvej inštancie. Odvolací súd sa síce nestotožňuje s odvolacími dôvodmi v tom, že posúdenie finančných možností žalovaného pre účely úhrady dlžnej pohľadávky by malo byť súčasťou aktivít v procese prípadného núteného výkonu súdneho rozhodnutia, avšak je nutné, aby nešlo o svojvoľné rozhodnutie bez doloženia relevantných dôkazov preukazujúcich majetkové a sociálne pomery žalovaného. Odvolací súd ďalej poukazuje i na tú skutočnosť, že aplikačnou praxou sa ustálila možnosť splátok avšak v takom rozsahu, aby istina i s príslušenstvom bola uhradená v lehote do 3 rokov. Pokiaľ súd povolil žalovanému splátky v rozsahu po 90 eur mesačne, je zjavné, že istinu i s príslušenstvom nemôže uhradiť v tejto lehote.

17. Súd vo svojom rozhodnutí uvedené bližšie neodôvodnil, nedal odpoveď na opodstatnenie svojho postupu, čo spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia v napadnutej časti.

18. Preto vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil rozhodnutie súdu I. inštancie v napadnutej časti a v súvisiacom (osobitne nena-padnutom) výroku o náhrade trov konania a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

19. Povinnosťou súdu I. inštancie bude vo veci opätovne rozhodnúť, pričom bude potrebné posúdiť dôvodnosť návrhu žalovaného na úhradu istiny s príslušenstvom v splátkach, v prípade potreby doplniť dokazovanie, jeho výsledky riadne vyhodnotiť a náležite sa vysporiadať s relevantnou právnou i skutkovou argumentáciou strán sporu.

20. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vráti vec súdu I. inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd I. inštancie v novom rozhodnutí o veci.

21. Tento rozsudok bol odvolací senátom prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).